

РЕШЕНИЕ

№ 792

гр. София, 21.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 11-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

при участието на секретаря Красимира Г. Георгиева
като разгледа докладваното от Тодор Тодоров Въззивно търговско дело № 20211001000921 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и следв. от ГПК.

С решение № 261104 от 10.07.2021г., постановено по т.д. № 2181/2020 г. по описа на СГС, ТО, VI – 3 състав са отхвърлени предявените от С. И. С., ЕГН: ***** искове с правно основание чл. 405, ал. 1 от КЗ, вр. с чл. 134 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за осъждане на ответника ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060 да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата от 78 727,28 лв., представляваща незаплатената част от общо дължимо в размер на 133 164, 70 лв. застрахователно обезщетение за настъпило на 24.07.2019 г. застрахователно събитие – противозаконно отнемане на л.а. Ленд Ровър, марка Рендж Ровър Спорт с ДК № СВ 8999 КН по договор за имуществено застраховане „Пълно Каско“, сключен с полица № 18 – 0300/302/5001657 при Специални и Общи условия и Допълнения 1 и 2, който лек автомобил е предмет и на договор за финансов лизинг с опция за прехвърляне на собствеността от 22.06.2017 г., сключен между С. И. С., като лизингополучател и „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, като лизингодател, по който договор С. И. С. има вземания от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, на основание чл. 21 от същия – от 76 808, 65 лв., съответно – като подлежащи на връщане на отпаднало основание /развален по право договор за лизинг/ в общ размер от 79 428,64 лв., както и за осъждане на ответника ЗАД „Алианц България“ АД да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД сумата от 3 280,29 лв., представляваща законна лихва за забава върху главницата за периода 15.06.2020г. – 11.11.2020г. Осъдил е на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК С. И. С. да заплати на ЗАД „Алианц България“ АД сумата от 4 288 лв. разноски в производството.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищеца С. И. С., в която се излагат подробни съображения за неговата неправилност, необоснованост, предпоставено от допуснати съществени процесуални нарушения. Въззивникът навежда доводи за

необоснованост на извода на съда за приложимост в разглеждания случай на разпоредбата на т.99.2.1 от ОУ на застрахователя, приети на 17.07.2018 г., съгласно която за настъпила тотална щета за ППС, когато разходите за възстановяване надвишават 70 % по преценка на застрахователя се изплаща: действителната стойност на ППС, но не повече от остатъчната застрахователна сума, намалена със стойността на запазените части на ППС, като останките на увреденото ППС остават в собственост на застрахования. Счита, че съдът неправилно приема, че в случая застрахователят е запазил правото си да избира кое от двете, предвидени в т.99.2. от ОУ алтернативни задължения да изпълни. Твърди, че в настоящия случай застрахователят не може да противопостави на застрахования правото си на избор измежду договорените два алтернативни начина за определяне на обезщетение, като счита, че обезщетението в случая следва да бъде определено по т.99.2.2 от ОУ приети на 17.07.2018 г. – в размер на действителната стойност на ППС, като останките от увреденото ППС останат във владение на застрахователя с опция да му бъдат прехвърлени от застрахования, при съобразяване на вече заплатеното от застрахователя част от обезщетението. Въззивникът навежда доводи за това, че съдът необосновано кредитира приетото по делото допълнително заключение по т.3 от ДСАТЕ за определяне стойността на т.нар запазени части в размер на 92 949 лв. Излага, че определянето на стойността на т.нар. запазени части е неотнормено към спора, доколкото застрахованият (респ. неговия процесуален субституент) са поискали определяне на обезщетение по реда на т. 99.2.2 от ОУ, приети на 17.07.2018 г. Вън от горното съдът неоснователно кредитира заключението относно стойността на запазените части на процесния автомобил в посочения размер, без да съобрази, че съгласно същото заключение стойността, необходима за възстановяване на уврежданията на застрахования автомобил е 80.59 % от неговата действителна стойност т.е. 101 395 лв., т.е. налице е грешка в пресмятанията в заключението на допълнителната съдебно – техническа експертиза. Твърди, че в настоящия случай интервенцията върху рамата на автомобила е обстоятелство, което е от значение при преценка дали облигационното отношение по договора за лизинг е прекратено по право, като излага, че последното представлява съществено увреждане на вещта, за което лизингодателят не следва да отговаря и е основание за разваляне на договора за финансов лизинг по право. Сочи, че в случая са неприложими и неотнормени разпоредбите на чл. 343 от ТЗ, съответно от договора, поставящи риска от случайно погиване или повреждане на вещта в тежест на лизингополучателя. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи предявения иск. Претендира разноски.

Конституираният, като съищец по делото „Мото ПФОЕ Лизинг“ ЕООД не изразява становище по въззивната жалба.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемият - ЗАД „АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ“ е представил отговор на въззивната жалба, в който поддържа становището за неоснователност на същата. Излага, че е неоснователно изложеното от въззивника, че правото на избор измежду разпоредбите на т. 99.2.1. и т.99.2.2. е преминало върху застрахования. На следващо място твърди, че не е налице твърдяната грешка в пресмятането в изготвената по делото ДСАТЕ, относно стойността на запазените части. Намира, че въззивникът – ищец не е доказал по делото качеството си на кредитор на носителя на спорното материално право, нито точния момент на настъпване на застрахователното събитие, съответно за ищецът не е възникнало право на вземане по чл. 21 от договора за финансов лизинг. Моли съда да потвърди решението като законосъобразно и правилно. Претендира разноски.

Софийският апелативен съд, преценявайки събраните по делото доказателства, по реда на чл. 12 и чл. 235, ал. 2 и ал. 3 от ГПК и при спазване на чл. 269, изр. 2 от ГПК, приема за установено и доказано от фактическа и правна страна следното:

Воззивната жалба е подадена в процесуално - преклузивния срок по чл.259, ал.1 от ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирана страна с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

С определение № 651, постановено в закрито съдебно – заседание на 21.10.2021г. от въззивната инстанция е допусната, поисканата от въззивника с въззивната жалба нова съдебно – автотехническа експертиза, която след запознаване с наличния по делото доказателствен материал да даде отговор на въпроса: Каква е стойността на запазените части – агрегати, възли и детайли поотделно и като обща стойност на процесния автомобил, като съобрази и дадените отговори по останалите въпроси от допълнителното заключение на изготвената пред първоинстанционния съд съдебно – автотехническа експертиза от вещото лице инж. С. В., доколкото въззивния съд е констатирал, че е налице противоречие в изготвеното от експерта заключение по така поставения въпрос на база на останалите отговори поставени и дадени в допълнителното заключение.

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба от С. И. С. срещу ЗАД „Алианс България“ с искане да бъде осъден ответника да заплати на конституирания като съищец по делото - „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД сумата от 78 727,28 лв., представляваща незаплатената част от общо дължимо в размер на 133 164, 70 лв. застрахователно обезщетение за настъпило на 24.07.2019 г. застрахователно събитие – противозаконно отнемане на л.а. Ленд Ровър, марка Рендж Ровър Спорт с ДК № СВ 8999 КН по договор за имуществено застраховане „Пълно Каско“, сключен с полица № 18 – 0300/302/5001657 при Специални и Общи условия и Допълнения 1 и 2, който лек автомобил е предмет и на договор за финансов лизинг с опция за прехвърляне на собствеността от 22.06.2017 г., сключен между С. И. С., като лизингополучател и „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, като лизингодател, по който договор С. И. С. има вземания от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, на основание чл. 21 от същия – от 76 808, 65 лв., съответно – като подлежащи на връщане на отпаднало основание /развален по право договор за лизинг/ в общ размер от 79 428,64 лв.

Ищецът С. И. С. твърди, че на 22.06.2017 г. сключил с „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД договор за финансов лизинг, по който лизингодателят му е предоставил за ползване срещу заплащане на възнаграждение процесния автомобил. На 02.07.2018 г. лизингодателят сключил с ответника застрахователен договор за горепосочения автомобил по застраховка „Пълно Каско - Валутна клауза“, включително за покрит риск „кражба“, при застрахователна сума в размер на 69 294 евро. Твърди, че е заплатил пълния размер на дължимите застрахователни премии към датата 24.07.2019 г., а и за следващия период на покритие. На посочената дата, в срока на действие на застрахователната полица, твърди, че автомобилът е бил противозаконно отнет от неизвестен извършител, докато същият бил паркиран в подземен гараж. Сочи, че застрахователят е бил своевременно уведомен, а лизингодателят е прекратил регистрацията на МПС на 09.09.2019 г., поради обявяването му за издирване. Твърди, че автомобилът е бил открит на 23.03.2020 г. от органите на МВР и предаден на лизингодателят, но същият е бил с множество увредени и липсващи части, разходите за възстановяване на които надхвърля 70 % от действителната стойност на МПС към датата на събитието, тоест била налице тотална щета, както и че автомобилът е бил с променен номер на рама след откриването му, различен от индивидуализирания при сключване договора за финансов лизинг. Ищецът намира, че следва да се изплати застрахователно обезщетение за пълна загуба, каквото е отказано. Намира, че няма основание за отказ и не е налице хипотеза на изключен риск, нито за намаляване на обезщетението, нито пък на подзастраховане, както и че заплатеното обезщетение не е съобразно уговореното в застрахователния договор.

Твърди, че поради бездействие на лизингодателят е оправомощен да предяви иска за разликата между заплатения и дължимия размер на застрахователното обезщетение. Сочи, че е кредитор на лизингодателя на основание чл. 21 от договор за финансов лизинг за сумата от 79 428, 64 лева и последният с бездействието си застрашава неговото удовлетворяване. Поддържа, че е изправна страна по договора за финансов лизинг, а основаниято за разваляне е, че върнатият автомобил не отговаря на индивидуализирания с поръчката и е налице

хипотезата по чл. 89, изр. 1 ЗЗД – разваляне по право.

Изрично сочи и че ответникът е бил застраховател по полици с действие както за 24.07.2019 година, така и за 25.07.2019 година, като договорът не е прекратен по реда на чл. 66 от ОУ. Поддържа, че на 01.07.2019 г. е заплатил застрахователни премии за следващия застрахователен период от 25.07.2019 г. Оспорва приложимост и на чл. 109 и чл. 110 от ОУ в конкретната хипотеза, а намира за приложими ОУ /от 2017 година/ при сключване на договора и по – специално чл. 99.2.2.

Конституираният по делото като съищец с определение на съда от 19.11.2020 г. - „Мото ПФое Лизинг“ ЕООД не е изразил становище по исковете.

Ответникът ЗАД „Алианс България“ оспорва исковете като неоснователни. На първо място сочи, че ищецът не се легитимира като кредитор на „Мото ПФое Лизинг“ ЕООД, тъй като е неизправна страна по договора за финансов лизинг, а и кражбата на лизинговата вещ не представлява основание за разваляне на договора /съответно – пораждаване на задължение за връщане на даденото/, а са приложими последиците по чл. 343 ТЗ. Оспорва наличието и на валидно правоотношение по договор за имуществено застраховане, тъй като към момента на извършване на кражбата, срокът на застраховката е изтекъл, а не е налице и възможност за повторно автоматично подновяване на договора, както и евентуално, че договорът е прекратен поради неплащане в срок на разсрочена вноска. Соци приложимост на хипотезата на чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ, както и причинната връзка между вредите и твърдяното събитие. Оспорва иска и по размер – твърди да са приложими нови ОУ, приети на 17.07.2018 година, според чл. 109 от които е дължимо обезщетение само за частичните увреждания на намерения автомобил, както и е приложима разпоредбата на чл. 405, ал. 3 КЗ. Оспорва и акцесорната претенция. Претендира разноски.

Настоящият въззивен съдебен състав намира, че така предявените искове с правно основание чл. 405, ал. 1 от КЗ вр. чл.134 ЗЗД и чл.86 ЗЗД са процесуално допустими. С оглед чл. 384, ал. 3 вр. ал. 2, т. 2 КЗ вр. чл.134 ЗЗД и константната практика на ВКС в тази връзка, в случая е налице процесуална легитимация на ищеца С. И. С. да предяви исковете, тъй като е кредитор на лизингодателя относно твърдяното вземане, а лизингодателят бездейства, доколкото не е предприел защита на правата си срещу постановления от застрахователя отказ, а и в настоящия процес не изразява становище, като неупражняването на правата му заплашва удовлетворяването на С. И. С. по описаното в исквата молба негово вземане.

Поради това, предявените искове правилно и законосъобразно са били разгледани от първоинстанционния съд като процесуално допустими, поради което решението се явява допустимо в обжалваната му част, а относно законосъобразността му по същество на спора, на основание чл. 269 ГПК, въззивният съд извърши преценка в рамките на наведените с въззивната жалба доводи, при което намира следното:

Софийски градски съд е бил сезиран с иск с правна квалификация чл. 405, ал. 1 КЗ, вр. с чл. 134 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Безспорно е между страните по делото, а това се установява и от събраните доказателства наличието на договор № ОД – 03 – 0 – 09/1 за финансовообвързан лизинг с опция за прехвърляне на правото на собственост от 22.06.2017 г. и Поръчка № 1/22.06.2017 г. към него, сключен между „Мото ПФое Лизинг“ ЕООД в качеството му на лизингодател от една страна и адв. С. И. С. в качеството му на лизингополучател от друга страна за лек автомобил, марка Land Rover, модел Range Sport, ДК № СВ 8999 КН. В чл. 21 от така сключения между страните договор за финансов лизинг е предвидено, че в случай на застрахователно събитие „кражба“, „грабеж“ или „пълна загуба“, застрахователното обезщетение се изплаща на лизингодателя, като лизингополучателя не се освобождава от задължението да заплаща месечните лизингови вноски след датата на кражбата, грабежа, съответно погиването на автомобила. След получаване на застрахователното обезщетение,

което се изплаща в съответствие с условията на застрахователя, за които лизингодателят не носи отговорност, лизингодателят и лизингополучателят с двустранен протокол прекратяват действието на поръчката за съответния автомобил. Със същия протокол страните уточняват разликата между сбора от изплатеното застрахователно обезщетение и внесените до момента вноски, от една страна, и от друга страна – крайната цена на съответния автомобил при плащане в брой, посочената в поръчката за доставка, увеличена с лихвата за периода до изплащане на застрахователното обезщетение, като получената разлика се възстановява на съответната страна.

Безспорно е между страните, че между лизингодателя - „Мото ПФое Лизинг“ ЕООД и застрахователя - ЗАД „Алианц България“ са били сключени застрахователни договори по имуществена застраховка „Пълно каско“, а именно: по застрахователна полица № 18-0300/302/5001657 – със срок на покритие от 25.07.2018 година – до 24.00 часа на 24.07.2019 г. и по застрахователна полица № 19-0300/302/5001321 – със срок на покритие от 25.07.2019 г. – до 24.00 часа на 24.07.2020 г., което се установява и от представените от ищеца писмени доказателства. Предмет на двете имуществени застраховки е процесното МПС, за което е сключен и посочения договор за финансов лизинг.

Безспорно е между страните, че автомобилът за времето от около 23:15 часа на 24.07.2019 г. до 08:00 часа на 25.07.2019г. е бил противозаконно отнет от владението на лизингополучателя и без негово съгласие, за което е образувано досъдебно производство 230 ЗМК № 1652/2019 г. по описа на 06 РУ - СДВР, както и че впоследствие лизинговият автомобил е открит и предаден на съищеца на 23.03.2020 г.

По образуваната във връзка със събитието щета № 0300/19/217/500045 с писмо с изх. № 310 – 02 – 5355/15.06.2020 г. застрахователят е уведомил лизингодателят, че ще заплати обезщетение в размер на 54 437, 42 лв., което не се спори между страните да е заплатено, представляващо действителната стойност на автомобила към датата на събитието, намалена с 80 % от стойността на констатираните липсващи части и предходно заплатени щети, като оттегля изявлението си в предходно писмо с изх. № 310 – 02 – 4380/ 20.05.2020 г. за заплащане на обезщетение при пълна загуба на ППС в размер на действителната стойност на автомобила към датата на събитието 24.07.2019 г. И в двете писма изрично е посочено от застрахователя, че се касае за щета № 0300/19/217/500045 по застраховка „Каско“, на автомобил Ланд Ровер Рейндж Ровер, с регистрационен номер СВ8999КН по застрахователна полица № 18 – 0300/302/5001657.

По делото пред първоинстанционния съд е изготвена основна съдебно-техническа експертиза и допълнителна съдебно – техническа експертиза от вещото лице – С. В. В., от които се установява, че действителната (средната пазарна стойност на процесния лек автомобил „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН с допълнителни екстри към оборудването, определена към датата на настъпване на застрахователното събитие в 125 816, 00 лв., а към 25.07.2019 г. 125 777,00 лв. Вещото лице установява още, че стойността на разходите необходими за отстраняване на уврежданията /повредите/ липсващите части по автомобила „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН, рама № SALWA2FK9HA127971, двигател № 1094363306DT, цвят – червен, изчислена на база пазарни цени към датата на застрахователното събитие е 101 395,86 лв. и представлява 80,59 % от неговата действителна стойност към датата на застрахователното събитие. Вещото лице прави заключение, че съгласно констатираните липсващи детайли при извършения оглед и опис на щета процесния автомобил е технически непригоден за безопасно експлоатиране и управление.

Пред настоящата инстанция е допуснато изготвянето на нова съдебно – автотехническа експертиза, доколкото въззивния съд е констатирал, че е налице противоречие в изготвеното от експерта заключение по въпрос трети от допълнителното заключение на допуснатата пред първоинстанционния съд съдебно – автотехническа

експертиза на база на останалите отговори поставени и дадени в допълнителното заключение. От изготвеното пред настоящата инстанция заключение от вещото лице инж. Ж. Х. Е. се установява, че пазарната стойност на запазената част от лек автомобил „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН възлиза на 20 000, 00 лв., което настоящия състав възприема като компетентно изготвено и съобразено с дадените отговори по изслушаните пред първоинстанционния съд основна и допълнителна съдебно – автотехнически експертизи.

По делото пред първоинстанционния съд е изслушано и заключение на съдебно – счетоводна експертиза от вещото лице Д. Ю. Г., от което се установява, че лизингополучателят е заплатил сума в размер 145 292, 72 лв. от представеното от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД движение на счетоводни операции по договор за лизинг № ОД – 03 – 0 – 09/1 от 22.06.2017 г. и поръчка № 1/22.06.2017 г. с реф. № 67262 L. Вещото лице излага още, че не се установяват плащания от страна на лизингодателя - „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД към лизингополучателя – С. И. С.. Установява се още, че изчислената дължима сума от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД на лизингополучателя, определена по реда на чл. 21 от договора за финансов лизинг, в случай на изплащане на обезщетение в размер на действителната стойност на автомобила към датата на събитието – 24.07.2019 г. е в размер на 67 438,79 лв. Установява се също, че за периода 27.06.2017 г. до 19.06.2019 г. са начислени застрахователни премии за МПС с рег. № СВ8999КН в размер на 30 831, 66 лв. и са платени застрахователни премии в същия размер, като не се установяват начислени и непогасени суми по застрахователните полици за МПС с рег. № СВ8999КН. Установява се, че по щета № 0300/19/217/500045 към полица № 18-0300/302/5001657 – Пълно Каско с валидност от 25.07.2018 г. до 24.07.2019 г. ЗАД „Алианц България“ е издало нареждане за плащане на сума в размер на 54 437, 42 лв. към „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД и сумата е изплатена на 23.11.2020 г. към „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД с основание „П № 400654 0300/19/217/50045 СВ 8999 КН“.

При горните данни, съдът намира следното:

За да бъде уважен предявения иск по чл. 405, ал. 1 КЗ вр. с чл. 134 ЗЗД, в процеса следва да се установи съществуването на валиден договор за имуществено застраховане, сключен между застрахователя и увредения, настъпване на събитие, което съгласно договора е риск, който застрахователят покрива, настъпването на щети по застрахованото имущество, които да са в причинна връзка със събитието, както и че ищецът се явява кредитор на съищеца, поради което може да упражни негови имуществени права, доколкото неговото бездействие заплашва удовлетворението на кредитора и за упражняването на тези права не зависи от чисто личната преценка на длъжника.

Видно от изложеното в исковата молба и в допълнителната искова молба ищецът твърди, че е кредитор на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, че има конкретно неудовлетворено вземане към него, произтичащо от сключения между тях договор за финансов лизинг и че посоченото дружество бездейства по отношение на събиране на вземането за застрахователно обезщетение от ответника, като това бездействие ще доведе до намаляване на имуществото и ще осуети удовлетворяването на вземането на ищеца.

Както бе посочено и по – горе твърденията на ищеца, че е кредитор на съищеца обуславят допустимост на така предявения иск.

Не е спорно по делото, че между „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД и С. И. С. е сключен на 22.06.2017 г. договор за финансов лизинг на МПС, по който лизингодателят е предоставил на ищеца описания в договора автомобил. Не се спори, че към датата на застрахователното събитие договорът за лизинг е действащ и обвързва страните, съгласно условията при които е сключен.

Установи се по делото, че за отдаденото на лизинг превозно средство е сключен договор за имуществено застраховане между собственика лизингодател „Мото Пфое

Лизинг“ ЕООД и ответника ЗАД "Алианс България", което се доказва и от обсъдената по-горе застрахователна полица застрахователна полица № 18-0300/302/5001657 – със срок на покритие от 25.07.2018 година – до 24.00 часа на 24.07.2019, при клауза "Пълно каско" за лек автомобил с „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН. Настоящият състав приема, че именно по време на действие на тази застрахователна полица е настъпило и процесното застрахователно събитие, което представлява и покрит застрахователен риск. Този извод се налага, както с оглед приетите по делото писмени доказателства – удостоверение от СДВР с рег. № 3М1652/19 от 29.07.2019г. така и с оглед извънпроцесуалното поведение на ответника, който е завел щетата и изплатил обезщетение във връзка с настъпилото събитие именно по полицата от 2018 година, тоест, за настъпило на 24.07.2019 г. събитие.

От приетото по делото удостоверение от СДВР, следва да се приеме, че в срока на действие на застрахователния договор на 24.07.2019 г. е настъпил застрахователен риск – кражба на застрахования автомобил „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН. Установява се още, че впоследствие процесния автомобил е открит и предаден на съищеца на 23.03.2020 г., като от приетите по делото и неоспорени в тази част експертизи се установява, че е технически непригоден за безопасно експлоатиране и управление, т.е. налице е „тотална щета“, като се установява още, че действителната (средната пазарна стойност на процесния лек автомобил „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН с допълнителни екстри към оборудването, определена към датата на настъпване на застрахователното събитие в 125 816, 00 лв., а стойността на разходите необходими за отстраняване на уврежданията /повредите/ липсващите части по автомобила „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН, рама № SALWA2FK9HA127971, двигател № 1094363306DT, цвят – червен, изчислена на база пазарни цени към датата на застрахователното събитие е 101 395,86 лв. и представлява 80,59 % от неговата действителна стойност към датата на застрахователното събитие. От изготвената пред настоящата инстанция експертиза, която съдът възприема и кредитира се установява, че пазарната стойност на запазената част от лек автомобил „Ланд Ровер Рейндж Ровер Спорт“, с рег. № СВ8999КН възлиза на 20 000, 00 лв.

Безспорно установено е по делото, а това се потвърждава и от изготвената съдебно – счетоводна експертиза, че ответникът ЗАД "Алианс България" е заплатил сума в размер на 54 437,42 лв. по щета № 0300/19/217/500045 към полица № 18-0300/302/5001657, като е отказал заплащане на обезщетение при пълна загуба на ППС в размер на действителната стойност на автомобила към датата на събитието 24.07.2019 г. с писмо изх. № 310 – 02 – 5355/15.06.2020 г.

Спорен по делото остава въпроса за дължимост на допълнително застрахователно обезщетение над вече заплатеното в размер на 54 437, 42 лв. и дали последното следва да бъде определено при пълна загуба на ППС.

Настоящият състав споделя изложеното от първоинстанционния съд, че приложими в конкретната хипотеза са условията по полицата от 2018 г. и действащите към датата на настъпване на застрахователното събитие – 24.07.2019 г. Специални условия и Общи условия на застрахователя /приети с решение от 17.07.2018 година, които обаче са идентични по клаузите по чл. 99 и чл. 109 с тези по ОУ, в сила от 11.07.2017 година/. Съгласно чл. 98 от ОУ, съответстваща на установеното в чл. 390, ал. 2 КЗ, пълна загуба на МПС е налице при кражба, грабеж или при частично увреждане на МПС, когато разходите за възстановяване надхвърлят 70 % от действителната му стойност към датата на събитието. Това е и приложимата клауза по отношение на обезщетението при процесната щета. Настъпилото застрахователно събитие е кражба на цялото МПС, което представлява покрит от застраховката риск, а не кражба по смисъла на чл. 16 от ОУ, като изключен застрахователен риск. Действително, МПС е намерено и върнато, но в неизправност и

увредено до степен на невъзможност за експлоатация. Липсващите елементи, ел. система и други т.нар. части и детайли, видно от заключението на вещото лице, са технически и функционално свързани с възможността за употреба на вещта по предназначение. В този смисъл, обезщетението следва да се определи при хипотеза на тотална щета, а действителната вреда от настъпилия застрахователен риск е именно стойността за ремонта на МПС до състояние, годно за употреба, но и съобразно уговореното между страните по застрахователното правоотношение. Клаузата по чл. 109 от ОУ е неприложима, тъй като не е открито МПС, функционално и възможно за ползване, с увредени и липсващи части, които да бъдат обезщетени по реда на чл. 109 от ОУ и в предвидените в тези клаузи размери.

Предвид горното, обезщетението следва да се определи по правилата за настъпила тотална щета, по уговореното в чл. 99 от ОУ. Предвид заключението на вещото лице по САТЕ, изготвено пред настоящата съдебна инстанция и дадените от него стойности на запазените части от 20 000,00 лв. и действителна стойност на МПС към настъпване на събитието от 125 816 лв., както и предходно изплатените щети от общо 2362, 58 лв., това обезщетение възлиза на 103 453,42 лв. Клаузата на чл. 99 от ОУ дава възможност на застрахователя да се възползва от една от двете предвидени хипотези, като видно от оспорения размер на обезщетението и липсата на изразена воля за задържане на запазените части в негово владение и последващо разпореждане с тях на вторичен пазар, противно на изложеното във въззивната жалба приложима е хипотезата на чл. 99.2.1 от ОУ, като и понастоящем запазената част от автомобила се установява да се намира при лизингодателя.

Застрахователят е изплатил на лизингодателя по-ниска от възприетата от съда сума за обезщетение, поради което в процеса се доказва чуждото материално право. Както беше установено по делото застрахователят е заплатил сума в размер на 54 437, 42 лв. от общо дължимите 103 453,42 лв., с оглед на което следва да доплати на лизингодателя сума в размер на 49 016 лв., за която сума главния иск се явява основателен и следва да бъде уважен, а решението отменено в тази му част и потвърдено в останалата отхвърлителна част до сумата от 78 727,28 лв.

Предвид уважаване на главния иск до посочения размер, подлежи на разглеждане и акцесорната претенция на ищеца.

Съгласно чл. 405, ал. 1 КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. Съгласно т. 82 от ОУ приложими в процесния случай застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията за изплащане на застрахователно обезщетение е срок до 15 работни дни от представянето на всички необходими доказателства, изискани от него с цел установяване на застрахователното събитие и вредите от него, като: определи и изплати размера на обезщетението или възложи ремонт на външен изпълнител; мотивирано откаже плащането. В случая е налице частичен отказ от плащане с писмо с писмо изх. № 310 – 02 – 5355/15.06.2020 г., от която дата се дължи и лихва за забава върху приетата за дължима главница в размер на 49 016 лв. до датата на предявяването на исковата молба, т.е за периода 15.06.2020 г. до 11.11.2020 г. лихвата за забава възлиза на сума в размер 2 042,50 лв., за която сума акцесорния иск следва да бъде уважен, а решението отменено в тази част и потвърдено в останалата отхвърлителна част до претендираната сума от 3 280,29 лв.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни, съобразно уважената, съответното отхвърлената част от исковете.

Присъдените в полза на ЗАД „Алианц България“ разноски в първоинстанционното производство в общ размер на 4 288 лв. следва да бъдат редуцирани до сумата в размер на 1 601,52 лв., съразмерно с отхвърлената част от исковете и съобразно пререшаването на спора от настоящата съдебна инстанция, в която част решението също следва да бъде отменено за присъдените в полза на ЗАД „Алианц България“ разноски над сумата от

1 601,52 лв.

Право на разноси в първоинстанционното производство има и ищецът на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, съразмерно с уважената част от исковите, който е представил списък по реда на чл. 80 от ГПК и претендира сторени разноси в общ размер от 8010, 30 лв., от които следва да му бъдат присъдени разноси в размер на 5 018,53 лв., съобразно изхода на спора.

Пред настоящата съдебна инстанция въззивникът е представил списък по реда на чл. 80 от ГПК, видно от който претендира разноси в общ размер на 5 540,15 лв., от които 1 640, 15 лв. държавна такса, 300 лв. депозит за вещо лице и 3 600 лв. заплатено адвокатско възнаграждение, за което са представени доказателства за реалното му заплащане. От страна на въззивника е направено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, което настоящият състав намира за неоснователно, предвид броя и цената на исковите и съобразявайки чл. 7, ал. 2, т. 1 и т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и фактическата и правна сложност на делото. Предвид изложеното разносните дължими на въззивника, сторени пред настоящата съдебна инстанция, съразмерно с уважената част от исковите се равнява на сумата от 3 470, 96 лв., които следва да му бъдат присъдени.

Пред настоящата съдебна инстанция въззиваемият ЗАД „Алианц България“ е представил списък по реда на чл. 80 от ГПК, видно от който претендира разноси в общ размер на 4 038,00 лв., представляващи адвокатско възнаграждение, за което са представени доказателства за реалното му заплащане. Предвид изложеното разносните дължими на въззиваемия, сторени пред настоящата съдебна инстанция, съразмерно с отхвърлената част от исковите се равнява на сумата от 1 508, 15 лв., които следва да му бъдат присъдени.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 261104 от 10.07.2021 г. по т.д. № 2181/2020 г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI - 3 състав в частта, в която е отхвърлен като неоснователен предявения от С. И. С., ЕГН ***** иск с правно основание чл. 405, ал. 1 от КЗ, вр. с чл. 134 ЗЗД против ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060 за осъждане на ответника да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата от 49 016 лв., представляваща незаплатената част от общо дължимо в размер на 133 164, 70 лв. застрахователно обезщетение за настъпило на 24.07.2019 г. застрахователно събитие – противозаконно отнемане на л.а. Ленд Ровър, марка Рендж Ровър Спорт с ДК № СВ 8999 КН по договор за имуществено застраховане „Пълно Каско“, сключен с полица № 18 – 0300/302/5001657 при Специални и Общи условия и Допълнения 1 и 2, който лек автомобил е предмет и на договор за финансов лизинг с опция за прехвърляне на собствеността от 22.06.2017 г., сключен между С. И. С., като лизингополучател и „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, като лизингодател, по който договор С. И. С. има вземания от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, на основание чл. 21 от същия – от 76 808, 65 лв., съответно – като подлежащи на връщане на отпаднало основание /развален по право договор за лизинг/ в общ размер от 79 428,64 лв., както в частта с която е отхвърлен като неоснователен предявения от С. И. С., ЕГН ***** иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД против ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060 за осъждане на ответника да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата от 2 042, 50 лв., представляваща законна лихва за периода от 15.06.2020 г. до 11.11.2020г., както и в частта в която С. И. С., ЕГН ***** е осъден да заплати на ЗАД „Алианц България“, ЕИК 040638060 на основание чл. 78, ал. 3 от ЗЗД сумата над 1 601,52 лв. разноси в производството и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на

управление: гр. София, р-н Оборище, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 59 да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата от 49 016 лв. /четиридесет и девет хиляди и шестнадесет лева/, ведно със законната лихва от представляваща незаплатената част от общо дължимо в размер на 103 453,42 лв. застрахователно обезщетение за настъпило на 24.07.2019 г. застрахователно събитие – противозаконно отнемане на л.а. Ленд Ровър, марка Рендж Ровър Спорт с ДК № СВ 8999 КН по договор за имуществено застраховане „Пълно Каско“, сключен с полица № 18 – 0300/302/5001657 при Специални и Общи условия и Допълнения 1 и 2, който лек автомобил е предмет и на договор за финансов лизинг с опция за прехвърляне на собствеността от 22.06.2017 г., сключен между С. И. С., като лизингополучател и „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, като лизингодател, по който договор С. И. С. има вземания от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, на основание чл. 21 от същия, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на исковата молба 11.11.2020 г. до окончателното изплащане и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сума в размер на 2362, 58 лв. / две хиляди триста шестдесет и два лева и петдесет и осем стотинки/, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 15.06.2020 г. до 11.11.2020 г.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260916 от 07.06.2021г. по т.д. № 803/2019г. по описа на Софийски градски съд, ТО, VI - 9 състав в останалата част, в която е отхвърлен като неоснователен предявения от С. И. С., ЕГН ***** иск с правно основание чл. 405, ал. 1 от КЗ, вр. с чл. 134 ЗЗД против ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060 за осъждане на ответника да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата над 49 016 лв. до претендираните 78 727,28 лв. представляваща незаплатената част от общо дължимо в размер на 133 164, 70 лв. застрахователно обезщетение за настъпило на 24.07.2019 г. застрахователно събитие – противозаконно отнемане на л.а. Ленд Ровър, марка Рендж Ровър Спорт с ДК № СВ 8999 КН по договор за имуществено застраховане „Пълно Каско“, сключен с полица № 18 – 0300/302/5001657 при Специални и Общи условия и Допълнения 1 и 2, който лек автомобил е предмет и на договор за финансов лизинг с опция за прехвърляне на собствеността от 22.06.2017 г., сключен между С. И. С., като лизингополучател и „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, като лизингодател, по който договор С. И. С. има вземания от „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, на основание чл. 21 от същия и в частта, в която е отхвърлен като неоснователен предявения от С. И. С., ЕГН ***** иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД против ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060 за осъждане на ответника да заплати на съищеца „Мото Пфое Лизинг“ ЕООД, ЕИК 131452951 сумата над 2 042, 50 лв. до претендираните 3 280, 29 лв., представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 15.06.2020 г. до 11.11.2020 г.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Оборище, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 59 да заплати С. И. С. ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 5 018, 53 лв. / пет хиляди и осемнадесет лева и петдесет и три стотинки/, представляваща сторените по делото разноски пред първоинстанционния съд.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Оборище, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 59 да заплати С. И. С. ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 3 470, 96 лв. / три хиляди четиристотин и седемдесет лева и деветдесет и шест стотинки/, представляваща сторените разноски пред САС.

ОСЪЖДА С. И. С. ЕГН ***** да заплати на ЗАД „Алианц България“ АД, ЕИК 040638060, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Оборище, бул. „Княз Ал.

Дондуков“ № 59 на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК сумата от 1 508, 15 лв. /хиляда петстотин и осем лева и петнадесет стотинки/, представляваща сторените разноси пред САС.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните при условията на чл. 280 от ГПК пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____